

slednji, a, e, ni der letzte, ampak jeder: slednje veselje (št. 46.) zatorej ni »das letzte Vergnügen«, ampak »jedes Vergnügen«. Malokatero besedo pisatelj naši tako mučijo, kakor ta nesrečni slednji.

Spisi Krištofa Šmida. IX. zvezek: »Hmeljevo cvetje«. — »Marijina podoba«. Poslovenil *P. Florentin Hrovat*. Tiskal in založil J. Krajec v Novem Mestu 1890, 8, 102 str. — Cena zvezku po 30 kr., trdo vezanemu 40 kr. — Krištofa Šmida prištevamo še vedno med najboljše in nepokvarjeni mladini najpriljubljenejše pripovedovalce in marsikdo med nami se še tožno spominja tistih srečnih mladih let, ko je spise njegove prebiral z rosnimi očmi. Čč. oo. frančiškani v Rudolfovem so si izbrali lepo nalogo, povesti tega izbornega pripovedovalca mladini naši podati v novi, tudi v jezikovnem oziru hvalevredni izdavi, ki je doslej dospela do IX. zvezka ter obseza zgoraj imenovani dve lepi povesti. Knjiga bodi šolskim knjižnicam in vsem, ki hočejo otrokom svojim podati kaj tečnega berila, toplo priporočena.

Slovenski zemljepisni atlas. (Vabilo na naročbo) V rokopisu imam pripravljen slovenski zemljepisni atlas, ki bode v prvi vrsti raznovrstnim slovenskim šolam primeren. Ako dobim dovolj naročnikov, hočem ga sam založiti, čeravno se mora vtakniti v tako delo veliko denarja. Uljudno vabim torej vsesкупno slovensko občinstvo na obilo naročbo prvega slovenskega šolskega zemljepisnega atlasa, čegar cena bode 1 glđ. Naročnine ni treba naprej pošiljati. *Ivan Lapajne*, šolski ravnatelj.

Za »Narodni Dom«! Menda ni samo nas Slovencev, ampak bolj ali manj sploh človeška slabost, da se marsikatero lepe ideje z velikim in občim veseljem poprimemo ter z navdušenjem začnemo za njo delati, ali, ker se ne dá v kratkem času uresničiti, začne navdušenost, začne zanimanje za idejo pešati, ker nam v obče nedostaja one železne vstrajnosti, ki ne odneha, dokler ni namen dosežen. Tako se godi pri nas tudi ideji »Narodnega Doma«. Ali ni vredna, da bi našla vztrajnega zanimanja in podpore pri vseh Slovencih? Ali nima »Narodni Dom« naposled lastnina Matice Slovenske, torej lastnina vseslovenskega društva, postati in njega letne dohodke v pospeševanje slovenske literature izdatno pomnožiti? In vendar se je število teh, ki še za »Narodni Dom« kaj žrtvujejo, zelo zelo skrčilo. Da bi pa to zanimanje po vsem ne nehalo, ampak se od časa do časa prebujalo, za to skrbeti je glavni namen »Krajcarskemu društvu«, ki je tako rekoč eksekutivni organ društva »Narodni Dom«. Po knjižnicah z znamkami je nabralo po krajcarjih in desetih že skoraj deset tisočakov. Ali zanimanje za te knjižnice je skoro popolnoma nehalo. Zvesto svojemu načelu, katero je izraženo v njegovem imenu, po majhnih pa mnogoštevilnih žrtvica nabrali velike svote, izmislilo si je nekaj novega. Hotelo je namreč te majhne žrtvice prikleniti na nekatere vsakdanje potrebščine olikanih zavednih Slovencev, ter tako odpreti trajen vir dohodkom za »Narodni Dom«. Društvo je namreč takole sodilo: Ako daš prijatelju ali znanu vizitnico, ako mu naznaniš kak vesel dogodek, na pr. svojo zaroko ali poroko, ako mu pismo pišeš in se vse to zgodi na takem popirju, ki je okrašen, ne s kakim monogramom ali s kako rožico ali kako enako shčico brez pomena, ampak z znamenjem, ki priča, da se udeležuješ žrtev za skupne narodne namene, in ki vrhu tega kaže čedno podobico katerega izmed slavnih Slovencev, ki se jih s ponosom in s hvaležnostjo spominjamo, potem ima gotovo taka vizitnica, tako naznaniš, tak list za zavednega Slovence še poseben pomen in posebno vrednost, katere navadni popir ne more imeti, ker to so potem tako rekoč vidna znamenja rodoljubja med nami.

Te ideje, katero so na podoben način naši bratje Čehi že davno v korist »Ustřední Matice Školské« uresničili, poprijelo se je »Krajcarsko društvo«, ki ima po izpremenjenih svojih pravilih zdaj tudi pravico tiskovine v svoj namen izdavati, ter je dalo podobice

štirih slavnih Slovencev: Vodnika, Prešerna, Slomška in Bleiweisa v različnih okvirih in različni velikosti, v jedni ali dveh barvah natisniti na vizitnice, naznanilne kartone, liste in zavitke za pisma. Podobe so krasno izdelane, tisek in popir je od prve trdke v tej stroki v Avstriji in tako smemo biti prepričani, da podamo Slovencev eleganten »narodni popir«, katerega bodo gotovo prav vesel.

Bodi vsem rodoljubom priporočeno, da začnejo zdaj posnemati naših bratov na severu tega, ter med seboj si le od »Krajcarskega društva« izdane vizitnice in naznanila in pisma pošiljati. Vizitnice pa bi se dale še o marsikateri drugi priliki rabiti, nego se zdaj navadno rabijo. Kako lepa je na pr. na Češkem razširjena navada, da dragim in zaslužnim pokojnikom na krsto polagajo vence, lire in jednake stvari, sestavljene iz samih takih vizitnic, na katere so prijatelji, znanci in častitelji zapisali svoje ime poleg kakenga primernege reka ali verza, ali pa tudi vencem med liste vtikajo take vizitnice; gotovo posnemanja vredna navada! Naznanilni kartoni pa bodo tudi narodnim društvom lahko služili v njih namene, v naznanila, vabila, programe, plesne rede i. t. d. Vsi ti popirji bodo res nekoliko dražji od navadnih, pa gotovo bodo rodoljubom tako ugajali, da bodo prav radi neznatne žrtvice polagali na žrtvenik »Narodnega Doma«. V kratkem bode po časnikih se natančneje razglasilo, po kaki ceni, in po katerih trgovcih se bode ta »narodni popir« prodajal.

Odbor »Krajcarskega društva«.

Prirodopisne novice. Neki učenjak iz Ljubljane nam poroča te zanimive prirodopisne novice: Po Vipavskem je mnogo velikih ščipavcev ali skorpionov, katere ljudje lové ter jih v velikih množinah pošiljajo lekarničarjem na Dunaj, ki delajo iz njih takozvano skorpionovo olje. Trgovina s skorpionji je relativno znatna. Ker pa so se večkrat pritoževali poštni služniki, da so jih pičili skorpionji, ki so se pošiljali v zabojih ali koških, vprašala je deželna vlada kranjska deželni zdravstveni svet, kakó bi bilo pošiljati skorpionje, da bi poštним uradnikom ne bili opasni in da bi tudi ubogi ljudje, ki lové in razpošiljajo skorpionje, ne imeli velikih troškov. Deželni zdravstveni svet je nasvetoval, naj se skorpionji razpošiljajo v luknjičastih zabojih ali sodčkih, ki so pritrjeni v drug večji luknjičast zaboj ali sod. Tako imajo živali dovolj zraku in ne morejo nikogar pičiti. —

Doktorju G. J. M. Ederju, voditelju c. kr. učnega zavoda za fotografijo na Dunaji, posrečilo se je nedavno fotografirati oko t. j. sliko na očesni mrežni kožici kresnice (*Lampyrus splendidula*). Iz te fotografije se dá posneti, kakó daleč vidi ta drobna živalca. Slika na očesni mrežni kožici kaže jasno blizu 350 korakov oddaljeni stolp Schottenfeldske cerkve, cerkveno okno, na okno prilepljeno črko R in celó skozi okno notranjost cerkve. Ta fotografija nam priča, do kakšne popolnosti je že dospela ta lepa umetnost, na drugi strani pa tudi dokazuje, da žuželke s svojimi zloženimi očmi vidijo dalje, nego se je mislilo doslej (Primeri »Mittheilungen aus der k. k. Lehr- u. Versuchsanstalt für Photographie und Reproductionsverfahren in Wien, Juli, 1890.«)

„Ljubljanski Zvon“

izhaja po 4 pole obsežen v veliki osmerki po jeden pot na mesec v zvezkih ter stoji vse leto 4 gld. 60 kr., pol leta 2 gld. 30., četrť leta 1 gld. 15 kr.

Za vse neavstrijske dežele po 5 gld. 60 kr. na leto.

Posamezni zvezki se dobivajo po 40 kr.

Lastniki in založniki: Fr. Levec i. dr. — Izdajatelj in odgovorni urednik: Fr. Levec
Uredništvo in upravníštvo v Ljubljani, v Medijatovi hiši na Dunajski cesti, 15.

Tiska »Narodna tiskarna« v Ljubljani.